

UNIVERZITA PAVLA JOZEFA ŠAFÁRIKA V KOŠICIACH

PROGRAM VZDELÁVANIA

Občianska náuka a etická výchova inovovane a digitálne

**Program inovačného vzdelávania vytvorený v súlade s § 55 a 56 zákona č. 138/2019
Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení
niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s potvrdením
o oprávnení na poskytovanie inovačného vzdelávania, ktoré vydal
rektor Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach dňa 18.04.2023
pod evidenčným číslom IV-1/2023 s platnosťou do 17.04.2028,
obsahové zameranie:
profesijný rozvoj**

Názov a sídlo	Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach Šrobárova 2, 041 80 Košice Slovenská republika http://www.upjs.sk
IČO	00397768
Anotácia programu	Inovačné vzdelávanie je zamerané na moderné prístupy, digitálne nástroje a inovatívne metódy výučby, ktoré reflektujú aktuálne spoločenské výzvy a potreby žiakov v 21. storočí. Program prepája teóriu s praxou a ponúka konkrétne inšpirácie, ako rozvíjať kritické myslenie, filozofické uvažovanie, občiansku gramotnosť, výchovu charakteru a digitálnu gramotnosť v školskom prostredí. Účastníci získajú digitálne kompetencie na tvorbu inovatívneho vyučovania, ktoré osloví dnešného žiaka. Inovačné vzdelávanie je určené učiteľom a učiteľkám občianskej náuky alebo etickej výchovy na druhom stupni základných škôl, alebo na stredných školách. Vzdelávanie bude prebiehať kombinovane online formou a dištančnou formou cez MS Teams. Po úspešnom absolvovaní inovačného vzdelávania fakulta absolventovi vydá osvedčenie o inovačnom vzdelávaní.
Názov programu vzdelávania	Občianska náuka a etická výchova inovovane a digitálne
Odborný garant programu vzdelávania	PhDr. Katarína Mayerová, PhD. Katedra filozofie, Filozofická fakulta Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Druh vzdelávania	Inovačné vzdelávanie
Rozsah vzdelávania	50 vyučovacích hodín a trvá najviac rok
Forma vzdelávania	kombinovaná forma (25 hodín online forma (synchronná), 25 hodín dištančná forma (asynchronná))
Ciele vzdelávania	Hlavný cieľ: Prehĺbenie a zdokonalenie profesijných kompetencií učiteľov občianskej náuky, etickej výchovy v oblasti modernej výučby s dôrazom na aktuálne spoločenské výzvy. Rozvíjať a podporiť schopnosť učiteľov aplikovať inovatívne a aktívne metódy výučby, a tým podporiť rozvíjanie digitálnych kompetencií na strane učiteľa i žiaka. Čiastkové ciele: Absolvent vzdelávania bude vedieť: 1) Rozvíjať kompetencie učiteľov v oblasti bádateľsky orientovanej výučby (BOV), s dôrazom na aktívne učenie, formulovanie výskumných otázok a podporu kritického myslenia žiakov s cieľom zatraktívniť výučbu humanitných predmetov a prispôsobiť ju potrebám 21. storočia

	2) Pochopiť potenciál BOV pri rozvíjaní kritického myslenia, rešpektujúcej argumentácie, hodnotovej orientácie či digitálnych kompetencií. 3) získať poznatky o inovatívnych možnostiach výučby občianskej náuky a etickej výchovy, ktoré podporujú rozvíjanie významných zručností a spôsobilostí žiakov 4) Využívať postupy a techniky podporujúce rozvíjanie kritického myslenia, občianskeho povedomia, hodnotového myslenia, schopnosti argumentácie či digitálnych kompetencií. 5) získať povedomie o digitálnych kompetenciách (DigComp) a digitálnych kompetenciách pedagógov (DigCompEdu) a ich význame vo vyučovacom procese 6) osvojiť si efektívne využívanie rôznych inovatívnych metód a digitálnych nástrojov či práce s umelou inteligenciou vo výučbe občianskej náuky alebo etickej výchovy. • 7) osvojiť si spôsoby hodnotenia žiakov, predovšetkým formatívne hodnotenie umožňujúce získavanie spätnej väzby a priebežné získavanie informácií o učení žiakov.
Obsah vzdelávania	Tematické celky obsahu vzdelávania: 1. Teoretické východiská výchovy a vzdelávania 21. storočia (5 hodín online + 5 hodín dištančne): Spoločne si predstavíme teoretické východiská, ktoré sú vhodné pri realizácii výchovy a vzdelávania žiakov v 21. storočí. Absolvent vzdelávania získa teoretické vedomosti o prístupoch ako konštruktivizmus, bádateľsky orientovaná výučba, problémové vyučovanie v humanitných predmetoch, výchova charakteru, EUR metódy v občianskej náuke a etickej výchove. Tieto prístupy účastníkom priblížime ako vhodnú alternatívu či osviežujúce doplnenie tradičnej výučby. Účastníci si ozrejnia spôsob akým využívať prístupy a metódy na podporu rozvíjania kľúčových kompetencií občana 21. storočia. Predstavíme aktivizujúce metódy vo výučbe ETV a OBN a zároveň si účastníci osvoja európsky rámec digitálnych kompetencií pedagogických pracovníkov. Účastníkom inovačného vzdelávania sprístupníme na príkladoch rozvíjanie digitálnych kompetencií na oboch stranách, na strane pedagóga ako aj na strane žiakov. Dištančne (5 hodín) – štúdium teoretických podkladov a stanovenie zámeru záverečného výstupu. Sebareflexia a stanovenie úrovne digitálnych kompetencií. Výstup: úloha – Odovzdanie sebareflexie: stanovenie úrovne digitálnych kompetencií. Lektorky: UPJŠ v Košiciach: Mgr. Silvia Mitterpák Caisová, PhD. Mgr. Kristína Pakesová, PhD. Univerzita Komenského Bratislava: Mgr. Katarína Minarovičová, PhD., Mgr. Miroslava Lemešová, PhD., Mgr. Štefánia Ferková, PhD., Mgr. Barbora Jaslovská, PhD., Mgr. Vladimíra Zemančíková, PhD.

2. Kreatívne nástroje vo výučbe občianskej náuky a etickej výchovy (10 hodín online + 10 hodín dištančne):

V tomto module sa absolvent inovačného vzdelávania oboznámi s konkrétnymi nástrojmi, ktoré podporujú aktívne učenie žiaka a rozvíjanie digitálnych kompetencií učiteľov a žiakov. Jednotlivé interaktívne nástroje, ktoré si absolvent osvojí podporia kreatívnu výučbu OBN a ETV a následne rozvíjanie digitálnych kompetencií žiakov. Absolvent nadobudne vedomosti a zručnosti ako implementovať jednotlivé nástroje v praxi, teda na konkrétnych témach z OBN a ETV s cieľom podporiť jednak rozvíjanie kritického myslenia, hodnotového myslenia, schopnosti argumentácie či digitálnych kompetencií. Absolvent vzdelávania si ozrejmi potenciál využívania digitálnych technológií ako aj umelej inteligencie pri výučbe OBN a ETV. Absolventi získajú poznatky o tom ako digitálne technológie, moderné prístupy a ich zaradenie do výučby podporujú kritické myslenie, zvyšujú motiváciu, aktivitu a angažovanosť žiakov. (Práca s AI, Eu Craft, Padlet, Genially, ICivics, Canva, digitálne pracovné listy a iné digitálne platformy vhodné na výučbu občianskej náuky a etickej výchovy..)

Dištančne (10 hodín) – praktické skúšanie digitálnych nástrojov a práca na výstupoch

Výstup: 2 úlohy – odovzdanie a prezentácia praktického výstupu s použitím vybraných nástrojov. – odovzdanie reflexie aplikácie vybraného digitálneho nástroja v praxi.

Lektorky:

UPJŠ v Košiciach: Mgr. Silvia Mitterpák Caisová, PhD.

Mgr. Kristína Pakesová, PhD.

3. Všetko so všetkým súvisí : Občianska náuka, etická výchova inovatívne a hlbavo ku kriticky mysliacim žiakom a občanom (6 hodín online a 5 hodín dištančne):

Na konkrétnych príkladoch inovatívnych metodík a digitálnych nástrojov, didaktických hier z rôznych tém občianskej náuky a etickej výchovy účastníkom inovačného vzdelávania predstavíme možnosti implementácie jednotlivých poznatkov a príkladov inovatívnych metód či digitálnych nástrojov, ktoré podporujú aktívne učenie žiaka, sebareflexiu, schopnosť argumentácie a v neposlednom rade rozvíjanie digitálnych kompetencií. Predstavené metodiky zobrazujú rôzne príklady kreatívnych nástrojov, ktoré umožnia lepšie uchopenie významných tém z občianskej náuky a etickej výchovy a zároveň lepšie zvnútornenie jednotlivých tém na strane žiakov. Aplikácie k digitálnemu storytellingu, nástroje zamerané na rozvoj hodnotového myslenia.

Dištančne (5 hodín) – samoštúdium a práca na úlohe.

Výstup: úloha – vypracovanie námetov príkladov digitálnych nástrojov na vybrané témy.

	Lektorky: UPJŠ v Košiciach: Mgr. Silvia Mitterpák Caisová, PhD. Mgr. Kristína Pakesová, PhD. Univerzita Komenského Bratislava: Mgr. Katarína Minarovičová, PhD., Mgr. Miroslava Lemešová, PhD., Mgr. Štefánia Ferková, PhD., Mgr. Barbora Jaslovská, PhD., Mgr. Vladimíra Zemančíková, PhD. 4. Spôsoby hodnotenia, sebahodnotenia a digitálneho bezpečia vo výučbe občianskej náuky a etickej výchovy v 21. storočí. (4 hodiny online + 5 hodín dištančne) Absolvent vzdelávania sa oboznámi s konkrétnymi nástrojmi hodnotenia, sebahodnotenia v občianskej náuke a etickej výchove. Získa informácie a zručnosti o vytváraní digitálneho bezpečia. Nadobudne schopnosť navrhovať nástroje na overovanie porozumenia jednotlivých vedomostí či zručností žiakov. Účastníkom vzdelávania predstavíme ukážky sumatívneho, formatívneho hodnotenia ako aj hodnotenia prostredníctvom digitálnych nástrojov podporujúcich získavanie okamžitej spätnej väzby, čím sa podporuje samotná sebareflexia žiakov. Dištančne (5 hodín) – štúdium teoretických podkladov a práca na úlohe, praktické skúšanie predstavených digitálnych nástrojov na hodnotenie, príprava aktivít Výstup: úloha zameraná na využitie digitálnych nástrojov vo formatívnom a sumatívnom hodnotení. Lektorky: UPJŠ v Košiciach: Mgr. Silvia Mitterpák Caisová, PhD. Mgr. Kristína Pakesová, PhD. Univerzita Komenského Bratislava: Mgr. Katarína Minarovičová, PhD., Mgr. Miroslava Lemešová, PhD., Mgr. Štefánia Ferková, PhD., Mgr. Barbora Jaslovská, PhD., Mgr. Vladimíra Zemančíková, PhD.
Cieľová skupina	<i>Pedagogický zamestnanec v kategórii:</i> • Učiteľ <i>Podkategória:</i> • Učiteľ druhého stupňa základnej školy • Učiteľ strednej školy <i>Predmety:</i> • Občianska náuka • Etická výchova
Získané profesijné kompetencie absolventa programu vzdelávania	Absolvent inovačného vzdelávania si prehĺbi a rozšíri profesijné kompetencie, najmä pedagogické a odborné či odborovo-didaktické kompetencie: • Schopnosť aplikovať a efektívne využívať nové metódy a prístupy, digitálne nástroje a AI na hodinách občianskej náuky a etickej výchovy, s cieľom podpory aktívneho učenia na strane žiaka • Znalosť inovatívnych metód a postupov na podporu digitálnych kompetencií učiteľa a žiaka

	• Schopnosť rozvíjať a prakticky uplatňovať digitálne kompetencie v súlade s rámcami DigComp a DigCompEdu v kontexte výučby občianskej náuky a etickej výchovy • Schopnosť implementovať rôzne formy hodnotenia, sebahodnotenia a digitálneho bezpečia, ktoré reflektujú inovatívne prístupy vo výučbe občianskej náuky a etickej výchovy
Opatrenia na zabezpečenie kvality	<i>Opatrenia na zabezpečovanie kvality obsahu vzdelávania, priebehu vzdelávania a ukončovania vzdelávania:</i> a) požiadavky na pedagogického zamestnanca pri zaradení na vzdelávanie Na inovačné vzdelávanie bude zaradený pedagogický zamestnanec v uvedenej kategórii a podkategórii, ktorý spĺňa kvalifikačný predpoklad vzdelania na vyučovanie predmetu Občianska náuka alebo Etická výchova v súlade s vyhláškou MŠVVaŠ SR č. 173/2023 Z. z. Uchádzač má mať základné vedomosti a zručnosti z práce s digitálnymi technológiami. Aktuálne pokyny ku inovačnému vzdelávaniu budú pre pedagogických zamestnancov zverejňované na webovej stránke poskytovateľa. Prihlasovanie na inovačné vzdelávanie sa realizuje vyplnením on-line prihlášky na webovej stránke poskytovateľa, ktorú pedagogický zamestnanec doručí v písomnej podobe na adresu poskytovateľa podľa aktuálnych pokynov. Súčasťou prihlášky je potvrdenie riaditeľa školy, resp. zriaďovateľa o správnosti uvedených údajov v prihláške vrátane zaradenia zamestnanca do kategórie alebo podkategórie. Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca, posúdi oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží, poskytovateľ. Oznámenie o zaradení alebo nezaradení na inovačné vzdelávanie bude uchádzačom oznámené písomne najneskôr 7 dní pred začatím vzdelávania. b) personálne zabezpečenie vzdelávania a požiadavky poskytovateľa na odbornosť personálneho zabezpečenia Personálne zabezpečenie bude v súlade s §55 a §56 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Kvalifikačné predpoklady, lektorské skúsenosti a odborné požiadavky na lektorov budú požadované v takej miere, ktorá bude predpokladom kvality poskytnutého vzdelávania.

	Lektorský tím bude pozostávať zo zamestnancov poskytovateľa inovačného vzdelávania v oblasti humanitných vied a rozvoja digitálnych kompetencií. Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 55 ods. 6 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. c) materiálne, technické a informačné zabezpečenie vzdelávania <u>Technické a informačné zabezpečenie:</u> Prezenčná časť vzdelávania bude prebiehať online. Všetky študijné materiály budú pre účastníkov vzdelávania online prístupné počas trvania vzdelávacieho programu. Realizácia dištančnej časti vzdelávania (asynchrónna forma) a online vzdelávania (synchronna forma) bude zabezpečená s podporou MS Teams. <u>Finančné a materiálne zabezpečenie:</u> Náklady spojené so vzdelávaním budú financované v súlade s § 63 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Náklady na realizáciu vzdelávacieho programu predstavujú 200 € na 1 účastníka. Súčasne musia byť dodržané ustanovenia zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Účastníkom, ktorí sú zapojení do národného projektu Digitálna transformácia vzdelávania a školy, je vzdelávanie v plnej výške hrazené z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu (ESF+) v rámci Programu Slovensko. d) podmienky ukončenia vzdelávania Spôsob ukončovania inovačného vzdelávania podľa § 56 odsek 1 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bude formou záverečnej prezentácie pred trojčlennou skúšobnou komisiou, ktorej predsedu a ďalších členov vymenuje štatutárny orgán poskytovateľa. <u>Požiadavky na ukončenie:</u> • absolvovanie najmenej 80 % stanoveného počtu hodín vyučovaných synchronne formou, • vypracovanie a odovzdanie všetkých výstupov dištančnej formy (asynchrónna forma) vzdelávania definovaných v časti Obsah vzdelávania,
--	---

	• vypracovanie a pred skúšobnou komisiou obhájenie záverečnej prezentácie. Záverečná prezentácia reprezentuje úroveň vo vzdelávacom programe získaných vedomostí a zručností účastníka. Jej obsahom bude predstavenie bádateľsky orientovanej vyučovacej jednotky s prvkami konštruktivizmu, v ktorej účastník preukáže využitie digitálneho nástroja a formatívneho hodnotenia vo svojej pedagogickej praxi. Záverečná prezentácia bude mať formu PowerPoint prezentácie alebo prezentácie v inom prezentačnom programe. Časový rozsah záverečnej prezentácie je približne 15 minút. Šablóna k záverečnej prezentácii bude účastníkom dostupná od začiatku vzdelávania. Záverečná prezentácia musí byť originálna, vytvorená autorom pri dodržaní pravidiel práce s informačnými zdrojmi, nesmie mať charakter plagiátorstva, nesmie narúšať autorské práva iných autorov.
Odtlačok pečiatky poskytovateľa a podpis štatutárneho zástupcu	prof. MUDr. Daniel Pella, PhD. rektor